

SJØMANNSORGANISASJONENES FELLESSEKRETARIAT

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Dato: 10.11.2015
Deres ref.:
Vår ref.: 15/3761

Høringssvar

Vi viser til høringsbrevet fra Kunnskapsdepartementet datert 10. august 2015 vedrørende forslag til endringer i fagskoleloven og studiekvalitetsforskriften.

Våre kommentarer

Sjømannsorganisasjonene er glad for at kunnskapsdepartementet allerede nå kommer med forslag til endringer i fagskoleloven for å styrke studentenes rettigheter, og ikke bare avventer den kommende stortingsmeldingen. Det var som departementet selv skriver i høringsbrevet stor enighet om mange av Fagskoleutvalgets forslag for å styrke fagskolestudentenes rettigheter, og det er gledelig å se at departementet raskt følger opp dette.

Det er også positivt at departementet legger opp til at lov om fagskoleutdanning i størst mulig grad skal gjenspeile universitets- og høyskoleloven (UHL), og dermed større grad av konkretisering. Dette gjør det enklere for studentene å vite hva de har å forholde seg til.

Det skal sies at mange av utfordringene ved norsk fagskoleutdanning fortsatt vil stå uløst ved disse foreslåtte endringene og vi håper den kommende stortingsmeldingen vil ta for seg dette.

Vi vil i dette høringssvaret strukturere våre innspill etter paragrafinndelingen i den foreslåtte lov om fagskoleutdanning, og kun komme med kommentarer der vi har konkrete innspill.

§ 1. Formål og virkeområde**(...)**

Med fagskoleutdanning menes yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, og som har et omfang tilsvarende minimum et halvt studieår og maksimum to studieår.

Vi mener at det her burde vært lagt inn en formulering om at maksimalt omfang kan fravikes etter søknad om dispensasjon. Enkelte utdanninger er i dag såpass omfattende at det er vanskelig å legge til rette for spesialisering og arbeidsdeling mellom skolene. Dette gjelder blant annet maritim fagskoleutdanning som skal utdanne i henhold til *Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk*, og som igjen er basert på kravene i *Den internasjonale konvensjonen om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk* (STCW-konvensjonen).

Konsekvensen av å komprimere mest mulig inn på to år kan være at skolene kun kan forholde seg til minimumskravene i de nasjonale og internasjonale forskriftene og konvensjonene. Denne utfordringen blir også fremhevet Fagskoleutvalgets rapport (s 97), og vi skulle gjerne sett en åpning for dispensasjon her.

§ 3. Organisasjon og ledelse**(...)**

Studenter og ansatte skal ha representanter med møte-, tale- og forslagsrett i alle tilfeller der styret behandler saker av betydning for gjennomføringen av godkjent fagskoleutdanning. Studentrepresentantene og ansattrepresentantene velges av og blant studentene og de ansatte.

Vi skulle gjerne sett et mer konkret krav til antall student- og ansattrepresentanter slik som i UHL § 4-4. *Studentenes representasjon i institusjonens organer* og § 9-3. *Styrets sammensetning*. Det bør også presiseres at både studentene og de ansatte skal ha minst én representant hver. Slik teksten står nå kan det etter vår mening tolkes slik at både studenter og ansatte kan representeres av en og samme representant.

§ 4. Tilbyders plikter**(...)**

Tilbyder skal ha forskrifter om opptak som inneholder krav til formell utdanning og realkompetanse.

Vi er glad for presiseringen om at det skal utarbeides forskrifter når det gjelder krav *både* til formell utdanning og realkompetanse. Maritim fagskole er ingen grunnutdanning, men bygger på maritim videregående skole og relevant fagbrev bør derfor være et selvsagt opptakskrav. Vi har dessverre sett eksempler på fagskoler hvor studenter er tatt opp uten at de har relevant fagbrev eller tilfredsstiller kravene til en ekstern sertifisering (i vårt tilfelle Sjøfartsdirektoratet). Motivene bak dette kan diskuteres, men den skadelidende er studenten. Det bør derfor tas hensyn til eksterne krav når kriterier for opptak fastsettes, og studentene må tydelig informeres når de ikke tilfredsstiller disse (selv om de tilfredsstiller kravene for opptak til fagskolen). Når det nå skal utarbeides slike forskrifter blir det lettere for studentene å forholde seg til opptakskravene ved de ulike skolene og det blir mer etterprøvbart.

NB! I det foreslåtte forslag til lov står samme setning to ganger, men det regner vi med blir luket vekk i det endelige vedtaket.

§ 4a. Læringsmiljø

Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorgan dersom et slikt er opprettet i samsvar med § 4, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

Her skulle vi gjerne sett at studentsamskipnadene ble nevnt slik som i UHL §4-3. Det er dessverre ikke alle steder hvor det finnes en studentsamskipnad, men der hvor dette finnes bør etter vår mening disse ta et større ansvar for fagskolestudentene (noe også fagskoleskoleutvalget peker på i sin rapport, side 86). Vi håper at nevnte stortingsmelding vil omtale dette, men synes det også det ville vært naturlig at fagskoleloven la opp til at studentsamskipnadene, der dette finnes, skal delta i samarbeidet om et best mulig læringsmiljø.

§ 6. Avsluttende vurdering, eksamen og sensur

§ 7. Klage over formelle feil ved eksamen

§ 8. Klage over karakterfastsetting - rett til begrunnelse

§ 9. Utestenging og bortvisning

§ 10. Annullering av eksamen, prøve eller godkjenning av emne

§ 11 Særskilt klagenemnd og felles klagenemnd for fagskolestudenter

Sjømannsorganisasjonene er svært glad for at det foreslås at loven om fagskoleutdanning i vesentlig større skal være konkret på disse områdene. Tidligere har dette i stor grad vært regulert i den enkelte fagskoles eget reglement, basert på NOKUTs veiledning, men har vi har dessverre sett ulik praksis på dette blant fagskolene. For eksempel gjelder dette studenters rettigheter for å la seg bistå av advokat eller annen talsperson og hvor dette skal dekkes av fagskolen (forslag til lov, §9 5.ledd)

Det er også positivt at det foreslås å opprette klagenemnder og vi tror organiseringen som er foreslått er hensiktsmessig.

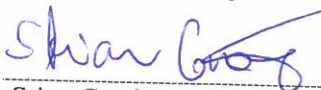
§ 12 Godkjenning av utdanning fra utenlandsk fagskole

NOKUT avgjør, etter søknad fra enkeltpersoner, om utdanning fra utenlandsk fagskole eller annen yrkesrettet utdanning fra utlandet på tilsvarende nivå, skal gis generell godkjenning slik at utdanningen i nivå og omfang godkjennes som likestilt med godkjent fagskoleutdanning.

Sett i lys av Fagskoleutvalgets diskusjon rundt omfanget av fagskoleutvalget (se også ovenfor), fremstår det etter vår mening noe underlig å begrense godkjenning av utenlandsk utdanning til kun det omfanget norske fagskoler har i dag (altså oppad 2 år, 120 fagskolepoeng). Som et eksempel kan den danske parallellen til norsk fagskole, Erhvervsakademiene, ha et omfang på opptil 3,5 år. Dersom det åpnes for unntak fra omfanget definert i § 1 i forslag til ny fagskolelov, bør også det også åpnes for tilsvarende når det gjelder godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning.

Med vennlig hilsen

Sjømannsorganisasjonenes Fellessekretariat

Stian Grøthe

